

Neringa Dambrauskaitė

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės

BAJORŲ NAMAI

XVI a. – XVII a. pirmoje pusėje

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

PRATARMĖ / 7

ĮVADAS / 9

- I.1. Dvaro sodyba: reiškiny, struktūra, tradicija, pokyčiai / 37**
- I.2. Diferenciacija ir bajorų socialinis-turtinis statusas / 43**
- I.2.1. Vieno kiemo sodybos / 43**
- I.2.2. Dviejų kiemų sodybos / 46**
- I.2.3. Trijų kiemų sodybos / 51**
- I.3. Regioniškas / 58**

II.1. Bajorų gyvenamieji namai / 63

- II.1.1. Architektūros tendencijos ir ypatybės / 63**
- II.1.2. Gyvenamojo namo planas ir patalpų paskirtis / 74**
- II.1.3. Valgomasis – kuklumas ar prabanga? / 82**
- II.1.4. Prie stalo – mandagumas ar vulgarus kaimietiškas / 89**
- II.1.5. Priešinė seklyčia: šeimos gyvenimas ir kasdieniai įpročiai / 103**
- II.1.6. Miego sąlygos kamaroje – komfortiškos ar tik pakenčiamos? / 106**
- II.1.7. *Besoins culturelles*: religija ir kultūra namuose / 113**
- II.1.8. Ūkiškas: paklėčių ir rūsių paskirtis / 115**

II.2. Pastatai bajorų kasdienio gyvenimo reikmėms / 118

- II.2.1. Bendrieji pastatai turtui laikyti: klėtis ir svirnas / 118**
- II.2.2. Specialios paskirties turto pastatai: povalušas ir vežiminė / 124**
- II.2.3. Pirtis ir higiena / 127**

**BAJORŲ NAMŲ
ŪKIO ERDVĖ**

**BAJORŲ
GYVENIMAS
DVARO
SODYBOJE**

BAJORŲ VIRTUVĖ

ŪKIO ATSPINDŽIAI BAJORŲ DVARO SODYBOJE

TARNŲ IR ŠEIMYNYKŠČIŲ GYVENIMAS BAJORŲ NAMUOSE

III.1. Maisto atsargų laikymas / 133

III.2. Pastatai maistui ir gėrimams gaminti / 139

III.2.1. Virtuvė ir kepykla / 139

III.2.3. Bravoras, salyklinė ir ažnyčia / 145

*III.3. Bajorų mityba: kasdieniai įpročiai ir
išskirtinė prabanga / 148*

III.3.1. Maisto produktai ir patiekalai / 148

III.3.2. Gėrimai / 168

IV.1. Gyvulių ūkio pastatai / 175

IV.2. Kluono pastatai / 178

IV.3. Dvarų gamybos įmonės / 182

V.1. Nelaisvoji dvaro šeimyna / 190

V.1.1. Nelaisvieji bajorų priklausomybėje / 190

V.1.2. Nelaisvosios šeimynos struktūra ir dydis / 193

V.2. Laisvoji dvaro šeimyna / 199

V.3. Ūkinės funkcijos / 202

V.4. Gyvenimo sąlygos ir trobesiai / 219

V.5. Santykiai su ponais / 222

IŠVADOS / 227

Santrumpos / 237

Iliustracijų sąrašas / 238

Šaltiniai ir literatūra / 241

Summary / 259

Terminų žodynas / 269

Asmenvardžiai / 277

Vietovardžiai / 282